

evropský
sociální
fond v ČR

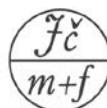
EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenčeschopnost

Jednota českých
matematiků a fyziků

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SYMETRIE JINAK

Popis aktivity

Řešení soustavy rovnic s využitím symetrie zápisu.

Předpokládané znalosti

Význam absolutní hodnoty, metody řešení soustav lineárních rovnic, řešení kvadratické rovnice, grafy elementárních funkcí

Zadání

Řešte a) početně
b) graficky
danou soustavu rovnic:

$$|x| + |y| = 4$$

$$xy = -3$$

Možný postup řešení, metodické poznámky

- a) Z druhé rovnice vyplývá, že pokud dvojice neznámých x, y je řešením soustavy, pak x a y musí mít různá znaménka.

Stačí tedy uvažovat dva případy: buď $x > 0 \wedge y < 0$ nebo $x < 0 \wedge y > 0$.

V prvním případě řešíme soustavu (metodou dosazovací)

$$x - y = 4 \Rightarrow y = x - 4$$

$$xy = -3$$

$$\frac{x(x-4)}{x} = -3$$

$$x^2 - 4x + 3 = 0$$

$$(x-1)(x-3) = 0$$

Tedy $x = 1 \vee x = 3$ (je splněna podmínka $x > 0$), potom $y = -3 \vee y = -1$ ($y < 0$).

Řešením soustavy v prvním případě jsou dvojice $[1;-3], [3;-1]$.

Ve druhém případě řešíme soustavu

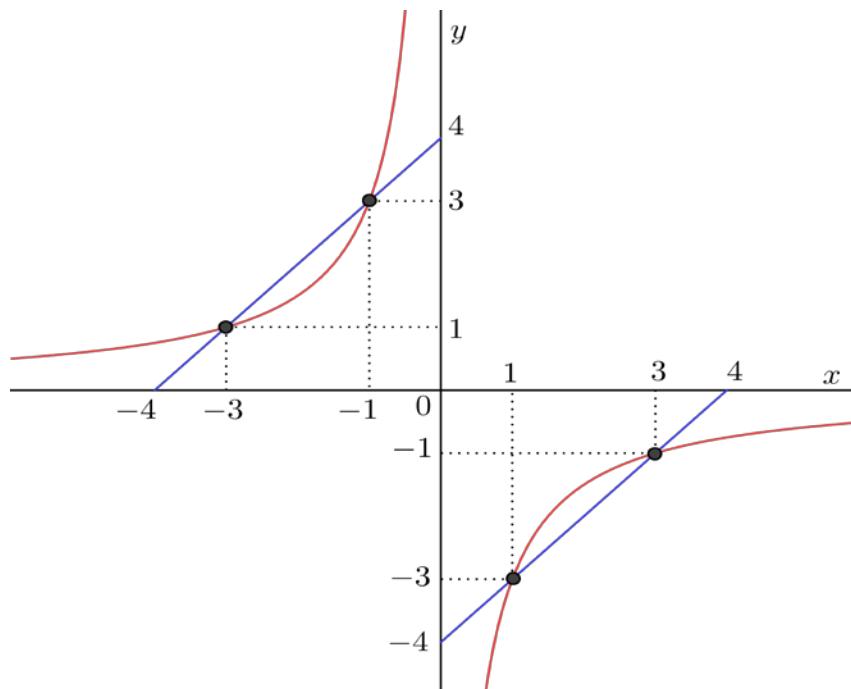
$$-x + y = 4 \Rightarrow y = x + 4$$

$$xy = -3$$

Stejným postupem jako v prvním případě dostaneme symetrické dvojice $[-1;3], [-3;1]$.

- b) Vezmeme-li v úvahu podmínku, která vyplynula z druhé rovnice, pak grafickým vyjádřením první rovnice jsou dvě úsečky. Druhá rovnice představuje rovnoosou hyperbolu, řešením jsou pak průsečíky obou grafů.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doplňkové aktivity

Pokud bychom místo druhé rovnice zvolili např. rovnici kružnice ve tvaru $x^2 + y^2 = 10$, pak by grafickým vyjádřením první rovnice byl čtverec a soustava by měla čtyři symetrická řešení.

Obrazový materiál	Dílo autora
--------------------------	-------------